

С.В. Гузченко¹, С.М. Телюков¹, М.Д. Ткаченко²

¹Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, Харків

²Національна академія Національної гвардії України, Харків

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО СТВОРЕННЯ МІЖВИДОВИХ ТАКТИЧНИХ ГРУП

Проведено аналіз сучасних науково-методичних підходів щодо визначення раціонального складу тактичних груп. Виявлено відсутність рекомендацій щодо створення організаційно-штатної структури військового формування, яке б змогло охопити і виконати визначений специфічний спектр завдань, до виконання яких можуть залучатися не тільки підрозділи Збройних Сил, але і такі, що відносяться до інших силових структур держави. Розроблено рекомендації щодо створення міжвидових тактичних груп, та викладено їх зміст щодо формування раціонального бойового складу, організації управління підрозділами, комплектування озброєнням та військовою технікою, а також щодо підготовки підрозділів, які входять до складу міжвидової тактичної групи. Реалізація розроблених рекомендацій забезпечить можливість підвищення ефективності бойового застосування міжвидових тактичних груп, порівняно з базовими підрозділами. Розроблені рекомендації щодо створення міжвидових тактичних груп можуть бути використані органами військового управління для формування бойового складу міжвидової тактичної групи в залежності від їх реальних бойових можливостей в умовах сучасних бойових дій, а також при виконанні визначеного спектру специфічних завдань.

Ключові слова: міжвидова тактична група, бойовий потенціал, маневрена оборона, стабілізаційні дії, бойовий склад, організації управління, тактичний оперативний центр.

Вступ

Постановка проблеми. Досвід бойових дій (операції об'єднаних сил та антитерористичної операції) на Сході України, аналіз останніх збройних конфліктів, особливо останнього десятиліття, показав, що дії тактичних груп (ТГр) є невід'ємною частиною сучасного бою та операції [1–5]. Роль та місце ТГр у досягненні мети бойових дій суттєво зростає, порівняно зі збройними конфліктами минулих років [6–8]. Це обумовлено як сучасним військово-політичним та економічним аспектом збройного конфлікту, так і підвищенням бойових можливостей ТГр.

Разом з цим на даний час в ЗС України не існує організаційно-штатної структури (ОШС) та відповідно військового формування, яке б змогло охопити і виконати визначений специфічний спектр завдань, до виконання яких можуть залучатися не тільки різноманітні та різновидові підрозділи Збройних Сил, але і такі, що відносяться до інших силових структур держави (наприклад, підрозділи Національної гвардії України Міністерства внутрішніх справ і т.ін.). Одним із шляхів вирішення цієї проблеми може бути створення міжвидових тактичних груп (МТГр) та розробка рекомендацій по їх створенню.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Відомий науково-методичний підхід щодо визначення раціонального (збалансованого) складу тактичних груп, який також на даний час застосовується і для визначення складу МТГр, ґрунтується лише на порівнянні співвідношень сил та засобів сторін [6–8].

Проведений аналіз свідчить, що це є недостатньою умовою для визначення складу підрозділів різних видів та родів військ, необхідних вогневих та матеріально-технічних засобів для МТГр, які б за своїми можливостями відповідали поставленому завданню [9].

Мета статті – розробка рекомендацій щодо створення МТГр в залежності від бойових завдань.

Виклад основного матеріалу

Методика визначення складу міжвидової тактичної групи в залежності від бойових завдань ґрунтується на розрахунку бойового потенціалу, який враховує вогневі, захисні, енерготехнічні, біоенергетичні потенціали кожного підрозділу, що входять до складу МТГр, з урахуванням конкретного бойового завдання [9]. При визначенні варіанту складу МТГр були враховані умови ведення маневреної оборони на широкому фронті, а також умови наступальних та стабілізаційних дій [10–12].

На основі результатів, отриманих в ході виконання досліджень, розроблені наступні рекомендації:

1. Рекомендації щодо формування раціонального бойового складу МТГр.

2. Рекомендації щодо організації управління підрозділами, які входять до складу МТГр.

3. Рекомендації щодо комплектування озброєнням та військовою технікою (ОВТ) МТГр.

4. Рекомендації щодо підготовки підрозділів до виконання бойового завдання МТГр.

Детальний зміст кожної рекомендації є наступним.

1. Рекомендації щодо формування раціонального бойового складу МТГр.

1.1. Міжвидові тактичні групи створюються в оперативних об'єднаннях (оперативних угрупованнях військ) Збройних Сил з залученням за погодженням з ГШ підрозділів інших видів ЗС України для вирішення завдань, які не можуть бути виконані складом штатних підрозділів або можуть бути виконані МТГр з більшою ефективністю. Наприклад, при веденні стабілізаційних дій МТГр доцільно залучати для виконання наступних завдань:

- прикриття ділянок державного кордону та припинення його порушень із суші, моря та повітря;
- ізоляції районів конфлікту;
- протидії диверсіям, терору і діям диверсійно-розвідувальних груп противника та НЗФ;
- посилення охорони важливих об'єктів і комунікацій;
- здійснення заходів правового режиму і створення умов для функціонування органів місцевої влади.

При веденні маневреної оборони МТГр доцільно залучати для виконання таких завдань:

- відбиття наступу противника;
- вогневого ураження його ударних угруповань військ;
- утримання важливих районів;
- виграшу часу;
- заощадження сил і створення умов для подальших дій.

При веденні наступальних дій МТГр доцільно залучати для виконання таких завдань:

- розгром противника;
- повернення захопленої території;
- завершення розгрому угруповання військ противника та створення сприятливих умов для подальших дій.

1.2. Кількість підрозділів, що пропонується включити до складу МТГр, залежить від значення показника бойового потенціалу, масштабу, змісту та часу, потрібного на виконання часткових завдань у складі основного завдання.

1.3. Склад підрозділів МТГр доцільно визначати для вирішення кожного тактичного завдання окремо, яким буде визначатися кількість підрозділів в складі МТГр. Основою групи мають бути підрозділи (вогневі засоби) одного виду (роду) ЗСУ у цілісній організаційно-штатній структурі зі своїми органами управління і забезпечення. Ключовим фактором при визначенні варіанту складу МТГр є оціночні характеристики бойових потенціалів підрозділів (вогневі, захисні, енерготехнічні, біоенергетичні потенціали).

Варіантом складу МТГр, при веденні стабілізаційних дій, може бути:

- один або два механізованих батальйони на БМП,
- танковий батальйон,
- гаубичний самохідний артилерійський дивізіон,
- протитанковий дивізіон,
- зенітний ракетно-артилерійський дивізіон,
- інженерно-саперна рота,
- інженерна позиційна рота,
- зенітна ракетна батарея "Бук-М1",
- підрозділи армійської авіації та штурмової авіації,
- кораблі охорони ВМС ЗС України (при веденні стабілізаційних дій на узбережжі),
- підрозділи територіальної оборони, Національної гвардії (НГ), правоохоронних органів та інших військових формувань (ІВФ).

При веденні маневреної оборони та наступальних дій склад МТГр такий самий, як і для ведення стабілізаційних дій, але підрозділи ВМС ЗС України, територіальної оборони, НГ, правоохоронних органів та ІВФ – за рішенням командування можуть не залучатись. Також необхідно враховувати, що при веденні маневреної оборони бойові потенціали інженерної позиційної роти та протитанкового дивізіону значно впливають на ефективність виконання завдання МТГр в цілому. В ході наступальних дій основний вплив на ефективність дій МТГр здійснює якість механізованих та танкових підрозділів.

1.4. Укомплектованість особовим складом повинна здійснюватись за рахунок підрозділів, які будуть входити до складу МТГр. Доукомплектування МТГр може бути здійснено за рахунок угруповання, з якого визначений підрозділ в якості основного. Призначені підрозділи повинні бути укомплектовані особовим складом не нижче 100%, який має бойовий досвід або оцінений за підсумками річної перевірки не нижче оцінки добре. При цьому, на момент комплектування повинно бути проведено бойове злагодження у складі підрозділу в тих умовах, в яких він буде застосований (день, ніч місто, гори, ліс та ін.).

1.5. В ході ведення бойових дій при зміні обстановки повинна бути можливість додаткового посилення МТГр силами та вогневыми засобами в залежності від завдань, що виникли раптово.

2. Рекомендації щодо організації управління МТГр.

2.1. Для управління МТГр доцільно створити тактичний оперативний центр (ТОЦ). До складу ТОЦ необхідно включити:

- командир МТГр,
- начальник штабу МТГр,
- заступники (помічники) за типом основних підрозділів включених до МТГр,
- інші посадові особи в залежності від поставленого бойового завдання.

2.2. Командиром МТГр доцільно призначати посадову особу, яка має освіту не нижче оперативно-тактичного рівня, має бойовий досвід та в залежності від рівня визначеного для МТГр завдання, обіймає посаду від командира з'єднання до одного з заступників командира оперативного об'єднання.

2.3. Управління підрозділами МТГр здійснюється штабом, групи якого збільшується за рахунок додаткового включення до них представників тих підрозділів, які входять до МТГр.

2.4. Для оперативного управління МТГр в ході виконання бойового завдання від оперативного об'єднання (угруповання військ) необхідно створювати оперативну групу на оперативному (тактичному) рівні, до складу якої залучаються представники усіх видів та родів військ, які будуть задіяні для участі у виконанні бойового завдання. За необхідністю до складу оперативної групи можуть бути включені представники інших військових формувань, державних силових структур та органів управління.

2.5. Укомплектування МТГр засобами зв'язку та АСУ повинно бути здійснено оперативним об'єднанням з урахуванням специфіки поставленого бойового завдання.

3. Рекомендації щодо комплектування озброєнням та військовою технікою МТГр.

3.1. Укомплектованість ОВТ повинна бути за рахунок підрозділів, які будуть входити до складу МТГр, вони повинні бути укомплектовані озброєнням та технікою на 100%.

3.2. Підрозділи МТГр, які комплектуються, повинні забезпечуватись найбільш сучасними зразками ОВТ, які пройшли капітальний ремонт і модернізацію.

4. Рекомендації щодо підготовки підрозділів до виконання бойового завдання МТГр.

4.1. Організація міжвидової підготовки покладається на командувача оперативного об'єднання (угруповання військ). Вона здійснюється апаратом керівництва на чолі з визначеним командиром МТГр або старшим командиром (начальником).

До складу апарату керівництва мають входити офіцери інших видів Збройних Сил України, у підпорядкуванні яких знаходяться підрозділи, які визначені для дій у складі МТГр. Дані офіцери мають бути одночасно спеціалістами з застосування озброєння, що знаходиться на озброєнні цих підрозділів.

4.2. Підготовка МТГр до виконання бойових завдань може здійснюватися за двома варіантами, в залежності від наявності або обмеження часу на підготовку.

4.3. У випадку наявності достатнього часу МТГр створюється із підрозділів оперативного об'єднання (угруповання військ) які, як правило, знаходяться у підтримуючому періоді підготовки.

Підготовка підрозділів, в даному випадку, повинна складатись з наступних заходів:

– підготовка підрозділів, визначених для дії у складі МТГр, у військових частинах від яких вони призначаються (70 % часу);

– злагодження органу управління МТГр в оперативному об'єднанні (20 % часу);

– злагодження у складі МТГр на одному з полігонів оперативного об'єднання (10 % часу).

4.3.1. При підготовці підрозділів, визначених для дії у складі МТГр, у військових частинах, від яких вони відряджаються, окрім питань планової бойової підготовки мають відпрацьовуватися питання:

– організації управління підрозділами в ході різних етапів виконання бойового завдання;

– практичні дії підрозділів на різних етапах виконання бойового завдання;

– бойове забезпечення підрозділів на різних етапах виконання бойового завдання.

4.3.2. При злагодженні органу управління МТГр в оперативному об'єднанні (угрупованні) мають відпрацьовуватися питання:

– управління міжвидовою тактичною групою в ході різних етапів виконання бойового завдання;

– організації взаємодії органів управління МТГр з оперативним об'єднанням (угрупованням) на різних етапах виконання бойового завдання.

4.3.3. При злагодженні у складі МТГр на одному з полігонів оперативного об'єднання мають відпрацьовуватися питання:

– практичні дії та взаємодія підрозділів у складі МТГр на різних етапах виконання бойового завдання;

– організація бойового, тилового та технічного забезпечення МТГр на різних етапах виконання бойового завдання.

4.4. У випадку обмеження часу на підготовку МТГр створюється з підрозділів, які пройшли інтенсивний період підготовки. Підготовка підрозділів в цьому випадку повинна складатись з наступних заходів:

– підготовка підрозділів, визначених для дії у складі МТГр, у військових частинах, від яких вони призначаються (10 % часу);

– злагодження органу управління МТГр в оперативному об'єднанні (20 % часу);

– злагодження у складі МТГр на одному з полігонів оперативного об'єднання (70 % часу).

4.4.1. При підготовці підрозділів, визначених для дії у складі МТГр, у військових частинах, від яких вони відряджаються, мають відпрацьовуватися питання практичних дій підрозділів на різних етапах виконання бойового завдання.

4.4.2. При злагодженні органу управління МТГр в оперативному об'єднанні (угрупованні) відпра-

цьовуються такі ж самі заходи і в такому ж обсязі, як і при наявності часу.

4.4.3. При злягоджені у складі МТГр на одному з полігонів оперативного об'єднання перш за все відпрацьовуються питання практичних дій та взаємодії підрозділів у складі МТГр на різних етапах виконання бойового завдання. При можливому резерві часу також відпрацьовуються питання організації бойового, тилового та технічного забезпечення МТГр на різних етапах виконання бойового завдання.

4.5. В залежності від специфіки виконання бойових завдань МТГр, під час підготовки додатково відпрацьовуються питання взаємодії з іншими військовими формуваннями, державними силовими структурами та органами управління.

4.6. В будь-якому випадку кінцевим етапом підготовки МТГр повинні бути тактичні навчання з бойовою стрільбою, в ході яких повинні бути відпрацьовані питання бойового застосування МТГр в

умовах максимально наближених до визначеного бойового завдання.

Висновки

Реалізація вироблених рекомендацій забезпечить можливість підвищення ефективності бойового застосування МТГр, порівняно з базовими підрозділами, за рахунок:

- раціонального формування бойового складу міжвидової тактичної групи та її комплектування на основі визначених бойових потенціалів підрозділів, які входять до складу цієї групи;

- організації управління міжвидової тактичної групи, шляхом створення тактичного оперативного центру, до складу якого залучаються представники підрозділів МТГр;

- оптимальної організації підготовки підрозділів до виконання бойового завдання МТГр, з урахуванням критерію наявності часу.

Список літератури

1. Збройний конфлікт в Україні: військова підтримка незаконних збройних формувань “ДНР” та “ЛНР” з боку Російської Федерації [Електронний ресурс] / О. Гарбар, А. Конопкін, О. Кореньков, С. Мовчан, За ред. О. Павліченка, О. Мартиненка; Українська Гельсінська спілка з прав людини. – Київ, 2018. – 40 с. – Режим доступу: <https://helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2018/05/New.pdf>.

2. Офіційний сайт Міністерства оборони України. Аналіз бойових дій на сході України в ході зимової кампанії 2014–2015 років [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mil.gov.ua/news/2015/12/23/analiz-bojovih-dij-na-shodi-ukraini-v-hodi-zimovoi-kampanii-2014-2015-rokiv--16785/>.

3. Збірник оперативних і тактичних прикладів дій військ (сил) у збройних конфліктах сучасності. – К: ГШ ЗС України, 2013. – 135 с.

4. Стрижевський В.В. Розвиток загальної тактики в локальних війнах і збройних конфліктах другої половини ХХ та на початку ХХІ століть: монографія / В.В. Стрижевський. – К.: НАОУ, 2006. – 272 с.

5. Владимиров В. Наземная операция ВС США и их союзников против Ирака / В. Владимиров // Зарубежное военное обозрение. – М., 2004. – № 1. – С. 24-28.

6. Телелим В.М. Досвід створення та застосування угруповань військ (сил) у локальних війнах і збройних конфліктах другої половини ХХ та на початку ХХІ століття: монографія / В.М. Телелим, О.М. Загорка, В.В. Стрижевський. – К.: НУОУ, 2012. – 336 с.

7. Стрижевський В.В. Методика визначення складу тимчасових військових формувань, призначених для прикриття ділянок державного кордону / В.В. Стрижевський, С.М. Починок // Збірник наукових праць. – К.: ЦВСД НУОУ. – 2012. – № 2 – С. 96-99.

8. Основні принципи створення оперативного (міжвидового) угруповання військ (сил) збалансованого складу для відбиття агресії / О.М. Загорка, Р.І. Тимошенко, В.О. Колесніков, І.О. Загорка // Збірник наукових праць ЦНДІ ЗС України. – 2014. – № 1(67). – С. 53-59.

9. Гузченко С.В. Обґрунтування показників бойових можливостей міжвидових тактичних груп / С.В. Гузченко, С.П. Ярош // Системи озброєння і військова техніка. – 2014. – № 4(40). – С. 63-67.

10. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина 2 (батальйон (рота)). – Київ, 2016. – 351 с.

11. Allied Tactical Publication 3.2.2. Command and control of allied land forces. NATO. Brussels, Belgium: Standardization Office. – 2016. – 15 December. – 263 p.

12. Field Manual 6-0. Commander and Staff Organization and Operations. Washington: Headquarters Department of the Army. – 2016. – 22 April. – 394 p.

References

1. Garbar, O., Konopkin, A., Korenkov, O., Movchan, S., Pavlichenko, O. and Martynenko, O. (2018), “Zbrojnyj konflikt v Ukraini: vijskova pidtrymka nezakonnyh zbrojnyh formuvan “DNR” ta “LNR” z boku Rosijskoyi Federaciji” [Armed conflict in Ukraine: military support of the illegal armed forces “DPR” and “LPR” by the Russian Federation], *Ukrainian Helsinki Human Rights Union*, Kyiv, 40 p., available at: www.helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2018/05/New.pdf.

2. The official site of Ministry of Defence of Ukraine (2019), “*Analiz bojovih dij na shodi Ukrainy v hodi zimovoyi kampaniyi 2014–2015 rokiv*” [Analysis of combat operations in eastern Ukraine during the 2014-2015 winter campaign], available at: www.mil.gov.ua/news/2015/12/23/analiz-bojovih-dij-na-shodi-ukraini-v-hodi-zimovoi-kampanii-2014-2015-rokiv-16785/.
3. General Staff of the Forces of Ukraine (2013), “*Zbirnyk operatyvnyh i taktychnyh prykladiv dij vijsk (syl) u zbrojnyh konfliktah suchasnosti*” [Digest of operational and tactical examples of the forces in the armed conflicts of our time], Kyiv, 135 p.
4. Stryzhevskiy, V.V. (2006), “*Rozvytok zagalnoyi taktyky v lokalnyh vijnah i zbrojnyh konfliktah drugoyi polovyny 20 ta na pochatku 21 stolit'*” [Development of common tactics in local wars and armed conflicts in the second half of the 20th and early 21st centuries], National Academy of Defense of Ukraine, Kyiv, 272 p.
5. Vladymyrov, V. (2004), “*Nazemnaya operatsiya vooruzhennyh syl SShA u yh soyuznykov protyv Yraka*” [Ground operation of US forces and their allies against Iraq], *Foreign Military Review*, No. 1, Moscow, pp. 24-28.
6. Telelym, V.M., Zagorka, O.M. and Stryzhevskiy, V.V. (2012), “*Dosvid stvorennya ta zastosuvannya ugrupovan vijsk (syl) u lokalnyh vijnah i zbrojnyh konfliktah drugoyi polovyny 20 ta na pochatku 21 stolittya*” [The experience of creating and using groups of troops (forces) in local wars and armed conflicts in the second half of the 20th and early 21st centuries], National Academy of Defense of Ukraine, Kyiv, 336 p.
7. Stryzhevskiy, V.V. and Pochynok, S.M. (2012), “*Metodyka vyznachennya skladu tymchasovyh vijskovykh formuvan, pryznachenyh dlya prykryttya dilyanok derzhavnogo kordonu*” [Methodology for determining the composition of temporary military formations intended to cover areas of the state border], *Center for military-strategic research of National Academy of Defense of Ukraine*, No. 2, Kyiv, pp. 96-99.
8. Zagorka, O.M., Tymoshenko, R.I., Kolesnikov, V.O. and Zagorka, I.O. (2014), “*Osnovni pryncypy stvorennya operatyvnogo (mizhvidovogo) ugrupovannya vijsk (syl) zbalansovanogo skladu dlya vidbyttya agresiyi*” [Basic principles of creating an operational (interstitial) grouping of forces (forces) of a balanced composition to reflect aggression], *Digest of Scientific Works of Central Research Institute of The Armed Force of Ukraine*, No. 1(67), Kyiv, pp. 53-59.
9. Guzchenko, S.V. and Yarosh, S.P. (2014), “*Obgruntuvannya pokaznykiv bojovykh mozhlyvostej mizhvydovykh taktychnykh ghrup*” [Substantiation of indicators of combat capabilities of interspecific tactical groups], *Systems of Arms and Military Equipment*, No. 4(40), pp. 63-67.
10. The Armed Force of Ukraine (2016), “*Boiovyi statut mekhanizovanykh i tankovykh viisk Sukhoputnykh viisk Zbroinykh Syl Ukrainy. Chastyna 2 (batalion (rota))*” [Military Status of the Mechanized and Tank Army of the Land Forces of the Armed Forces of Ukraine. Part 2 (battalion (company))], Kyiv, 351 p.
11. NATO Standardization Office (2016), *Allied Tactical Publication 3.2.2. Command and control of allied land forces*, Brussels, Belgium, 263 p.
12. Headquarters Department of the Army (2016), *Field Manual 6-0. Commander and Staff Organization and Operations*, Washington, 394 p.

Надійшла до редколегії 10.03.2019

Схвалена до друку 16.07.2019

Відомості про авторів:

Гузченко Сергій Вікторович

кандидат військових наук
начальник кафедри Харківського національного
університету Повітряних Сил ім. І. Кожедуба,
Харків, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-3562-6172>

Телюков Сергій Миколайович

кандидат технічних наук
старший викладач Харківського національного
університету Повітряних Сил ім. І. Кожедуба,
Харків, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-0067-8028>

Ткаченко Миколай Дмитрович

кандидат військових наук доцент
доцент кафедри Національної академії
Національної гвардії України,
Харків, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-2741-193X>

Information about the authors:

Segiy Guzchenko

Candidate of Military Sciences
Head of Department of Ivan Kozhedub
Kharkiv National Air Force University,
Kharkiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-3562-6172>

Segiy Telyukov

Candidate of Technical Sciences
Senior Instructor
of Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force University,
Kharkiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-0067-8028>

Mykolaj Tkachenko

Candidate of Military Sciences Associate Professor
Senior Lecturer of the Department
of National Academy of National Guard of Ukraine,
Kharkiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-2741-193X>

РЕКОМЕНДАЦИИ ПО СОЗДАНИЮ МЕЖВИДОВЫХ ТАКТИЧЕСКИХ ГРУПП

С.В. Гузченко, С.Н. Телюков, М.Д. Ткаченко

Проведен анализ современных научно-методических подходов по определению рационального состава тактических групп. Выявлено отсутствие рекомендаций по созданию организационно-штатной структуры военного формирования, которое сможет охватить и выполнить определенный специфический спектр задач, к выполнению которых могут привлекаться не только подразделения Вооруженных Сил, но и те, что относятся к другим силовым структурам государства. Разработаны рекомендации по созданию межвидовых тактических групп и представлено их содержание относительно формирования рационального боевого состава, организации управления подразделениями, комплектования вооружением и военной техникой, а также относительно подготовки подразделений, которые входят в состав межвидовой тактической группы. Реализация разработанных рекомендаций обеспечит возможность повышения эффективности боевого применения межвидовых тактических групп, сравнительно с базовыми подразделениями. Разработанные рекомендации по созданию межвидовых тактических групп могут быть использованы органами военного управления для формирования боевого состава межвидовой тактической группы в зависимости от их реальных боевых возможностей в условиях современных боевых действий, а также при выполнении определенного специфического спектра заданий.

Ключевые слова: межвидовая тактическая группа, боевой потенциал, маневренная оборона, стабилизационные действия, боевой состав, организация управления, тактический оперативный центр.

RECOMMENDATIONS FOR THE CREATION OF INTERSPECIFIC TACTICAL GROUPS

S. Guzchenko, S. Telyukov, M. Tkachenko

The analysis of modern scientific and methodological approaches to the definition of a rational composition of tactical groups. It has been revealed that modern methods, by definition of the ratio of forces and means of the parties, are based on the calculation of the combat potential, do not take into account the energy-technical potentials of arms and military equipment, and also do not take into account the bioenergy potentials of the units of these groups. It also revealed the absence of recommendations on the creation of an organizational-staff structure of a military formation that can cover and perform a specific specific range of tasks that can be performed not only by units of the Armed Forces, but also by those belonging to other power structures of the state. Recommendations on the creation of interspecific tactical groups were developed, and their content was presented on the formation of a rational combat composition, the organization of command and control, the acquisition of weapons and military equipment, as well as on the training of units that are part of an interspecific tactical group. In developing the recommendations, a methodology was used to determine the composition of an interspecific tactical group based on the calculation of the combat potential, which takes into account the fire, protective, power engineering, and bioenergetic potentials of each unit and weapon of the interspecific tactical group. The definition of a variant of the composition of an interspecific tactical group and recommendations for its creation was carried out taking into account the conditions when maneuvering defense on a broad front, offensive and stabilization actions. The implementation of the developed recommendations will provide an opportunity to increase the effectiveness of the combat use of interspecific tactical groups, in comparison with the basic divisions. Developed recommendations on the creation of interspecific tactical groups can be used by military control bodies to form the combat composition of an interspecific tactical group, depending on their real fighting capabilities in the context of modern combat operations, as well as when performing a specific range of tasks.

Keywords: interspecific tactical groups, combat potential, maneuverable defense, stabilization actions, combat composition, command and control, tactical operations center.